

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

02.11.2023 № 4878/4319

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою актуалізації пам'яткоохоронного законодавства до вимог сучасності та надання місцевим органам охорони культурної спадщини необхідних інструментів для ефективної діяльності та збереження культурного надбання для наступних поколінь Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів, що додається.
2. Оприлюднити це рішення Київської міської ради у спосіб, визначений чинним законодавством.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань збереження та захисту культурної спадщини.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток
до рішення Київської міської ради
№ 1148/19/19

ЗВЕРНЕННЯ
Київської міської ради до Верховної Ради України
щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про охорону
культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів

Київ – одне із найстаріших і найкрасивіших міст Східної Європи. Столиця зберігає пам'ять тисячоліть, концентруючи у своєму архітектурному образі характер нації. Саме тут починалась українська державність і культура. Місто Київ стоїть першим у Списку історичних населених місць України, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878. У Києві розташовані понад 3600 об'єктів культурної спадщини. Культурне надбання не тільки підкреслює офіційний статус культурної столиці України, а й створює світовий імідж Києва. Однак приблизно 10% із загального числа об'єктів культурної спадщини перебувають у незадовільному стані та потребують застосування негайних заходів щодо збереження.

Водночас у сфері пам'яткоохоронної діяльності існує ряд серйозних проблем, серед яких чи не найбільшою є ігнорування та порушення пам'яткоохоронного законодавства суб'єктами господарювання. Зокрема, останнім часом почастишали випадки навмисного доведення об'єктів культурної спадщини до руйнації їх власниками.

Враховуючи ситуацію, що склалася, з метою збереження культурного надбання Київська міська рада звертається до Верховної Ради України з проханням ініціювати внесення змін до таких нормативно-правових актів:

Закон України «Про охорону культурної спадщини»:

1) доповнити нормою про право органу охорони культурної спадщини звернення до суду з позовом про переведення на нього прав та обов'язків покупця, виплативши грошову суму, яку за договором повинен сплатити покупець, протягом трьох місяців з дня набрання рішенням суду законної сили, в разі порушення права привілеєвої купівлі об'єктів культурної спадщини;

2) доповнити нормою про можливість викупу об'єктів культурної спадщини на користь територіальної громади міста, села, селища. Також передбачити, що викупна ціна пам'ятки повинна визначатися у грошовій оцінці відповідно до нормативів та методик, що потребують розробки та затвердження Кабінетом Міністрів України. Вказана викупна ціна пам'ятки має зменшуватися на розмір шкоди, завданої пам'ятці незаконними діями власника або інших осіб. Передбачити, що Порядок викупу пам'ятки, яка переходить у власність держави, встановлюється Кабінетом Міністрів України, а Порядок викупу пам'ятки, яка переходить у власність

територіальної громади міста, села, селища, встановлюється відповідним органом місцевого самоврядування. Також передбачити можливість застосування зазначених заходів до щойно виявлених об'єктів культурної спадщини (їх частин);

3) доповнити положеннями щодо суттєвого підвищення розміру штрафних санкцій за порушення законодавства у сфері охорони культурної спадщини, а також можливості накладання органом охорони культурної спадщини фінансових санкцій не тільки на юридичних осіб, а і фізичних осіб – підприємців, громадські об'єднання, які є власниками, користувачами, орендарями об'єктів культурної спадщини, а також замовниками робіт не тільки на пам'ятках, а і на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини;

4) додатково передбачити накладання фінансових санкцій за:
проведення будь-яких робіт на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини без погодження та дозволів відповідного органу охорони культурної спадщини;

недодержання вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», невиконання приписів відповідного органу охорони культурної спадщини, у тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, а також доведення їх до стану руйнації;

не укладення у встановлені законодавством строки власником (орендарем, користувачем) пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини охоронного договору або порушення передбаченого охоронним договором режиму використання пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини;

порушення режиму історико-культурного заповідника чи історико-культурної заповідної території;

розміщення зовнішньої реклами, вивісок, інформаційних табличок на пам'ятках, щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, їх території та в зонах охорони без письмового дозволу місцевого органу охорони культурної спадщини;

повторне невиконання приписів відповідного органу охорони культурної спадщини протягом року;

5) потребує врегулювання питання вирішення колізії між статтею 44 та статтею 45 Закону в частині повноважень органів та конкретних посадових осіб, які мають право накладати (застосовувати) фінансові санкції. Ця колізія призводить до того, що в судовому порядку скасовуються постанови про накладення фінансових санкцій, які виносяться керівником органу охорони культурної спадщини міста Києва;

6) унормувати питання зарахування коштів, одержаних у вигляді стягнень за порушення вимог Закону, на спеціальні рахунки органів охорони культурної спадщини з метою їх подальшого використання виключно на заходи охорони об'єктів культурної спадщини.

Кодекс України про адміністративні правопорушення доповнити такими видами правопорушень, скоєння яких тягтиме за собою накладання штрафів для фізичних осіб та посадових осіб:

не укладення у встановлені законодавством строки власником (орендарем, користувачем) пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини охоронного договору або порушення передбаченого охоронним договором режиму використання пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини;

недодержання вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», невиконання приписів відповідного органу охорони культурної спадщини, у тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, а також доведення їх до стану руйнації;

проведення будь-яких робіт на пам'ятці, щойно виявленому об'єкті культурної спадщини, їх території, охоронюваній археологічній території, охоронних зонах, історичних ареалах населених місць без погодження та дозволів відповідного органу охорони культурної спадщини;

неподання, несвоєчасне подання або подання явно недостовірної інформації про виявлені у процесі земляних, будівельних, шляхових, меліоративних та будь-яких інших робіт на об'єктах культурної спадщини частини, елементи, які можуть мати культурну цінність;

розміщення зовнішньої реклами, вивісок, інформаційних табличок на пам'ятках, щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, їх території та в зонах охорони без письмового дозволу місцевого органу охорони культурної спадщини.

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»:

доповнити частину другу статті 2 Закону після слів «у сфері медіа» словами «та державного нагляду (контролю) у сфері охорони культурної спадщини». Ці зміни дозволять узгодити правові норми Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з відповідними нормами Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони культурної спадщини задля забезпечення принципу правової визначеності щодо охорони культурної спадщини.

Внесення змін до запропонованих нормативно-правових актів вирішить не лише наявну колізійність законодавства у сфері охорони культурної спадщини, але й актуалізує пам'яткоохоронне законодавство вимогам сучасності та надасть органам охорони культурної спадщини необхідні інструменти для ефективної діяльності та збереження культурного надбання для наступних поколінь.